

RIGSBUDSMANDEN I GRØNLAND

Statsministeriet
Prins Jørgens Gård 11
1218 København K

Dato: 29. marts 2007

J.nr.: 415-0001

Indberetning vedr. Grønlands Landstings forårssamling, torsdag den 29. marts 2007.

Landstinget behandlede følgende dagsordenspunkter:

Punkt 78:

Forslag til Landstingsbeslutning om, at Landsstyret pålægges at udarbejde en national energispareplan.

(Landstingsmedlem Palle Christiansen, Demokraterne)
(1. behandling)

Som begrundelse for forslaget anførte **forslagsstilleren**, at Grønland bør gøre sig mindre afhængig af omverdenen, især på energiområdet. Ud over at bygge flere vandkraftværker skal befolkningen lære at bruge elektricitet med omtanke og kun bruge den nødvendige mængde. Derfor opfordres landsstyret til at fremlægge en national energispareplan.

I landsstyrets besvarelse bemærkede **Landsstyremedlem for Erhverv, Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelse Siverth K. Heilmann**, at landsstyret er enig med forslagsstilleren i, at en national energispareplan er vigtig. Derfor agter Landsstyret at starte arbejdet med en national energispareplan i indeværende år.

Landsstyret vil derfor, som det allerede har planer om gennem den forestående strategi- og handlingsplan for energiområdet, implementere Landstingsmedlem Palle Christiansens forslag om en national energispareplan, i den fremtidige strategi- og handlingsplan. Energispareplanen skal angive forslag til langsigtede mål og virkemidler for en fremtidig gennemførelse af energiøkonomisering og besparelser i Grønland.

Landsstyret anbefalede, at beslutningsforslaget godkendes og implementeres i den kommende strategi- og handlingsplan for energiområdet.

Samtlige partier tilsluttede sig beslutningsforslaget, som overgår til 2. behandling i den foreliggende form.

Punkt 61:

Forslag til landstingsbeslutning om, at Landsstyret pålægges at udarbejde en handlingsplan, der skal sikre vore unge - der flytter til Danmark for at studere - et sted at bo til en overkommelig husleje.

(Landstingsmedlem Astrid Fleischer Rex, Demokraterne)

(1. behandling)

Som begrundelse for forslaget anførte **forslagsstilleren**, at der er pres på boligmarkedet i de store universitetsbyer i Danmark. Mange ender ofte med at bo på små og dårlige værelser til en alt for høj husleje, hvilket hæmmer de studerende. Forslagsstilleren vil ikke lægge sig fast på en bestemt model til at hjælpe de unge med at finde bolig, men vil lade det være op til landsstyret at fremlægge en handlingsplan, der utvetydigt skal sikre grønlandske unge studerende i Danmark ordentlige steder at bo.

I landsstyrets besvarelse fremhævede **Landsstyremedlem for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke Tommy Marø**, at en uddannelsesstøttereform i 2004 gav tilslutning til, at grønlandske studerende i Danmark selv skal sørge for fremskaffelse af bolig, men at de som hidtil kan hente udførlig vejledning på vejledningshjemmesiden www.sunngu.gl og hos vejlederne i De Grønlandske Huse. Det er med ganske få undtagelser lykkedes alle ansøgere at finde en tilfredsstillende bolig i forbindelse med studiestarten. Landsstyret finder ikke, at der - udover en fortsættelse og udbygning af den allerede eksisterende vejledning - er behov for en særlig handlingsplan på området og indstillede at beslutningsforslaget ikke vedtages.

Blandt de politiske partier støttede flertallet landsstyrets besvarelse. Idet der samtidig var flertal for udvalgsbehandling, blev forslaget henvist til behandling i landstingets udvalg for kultur, uddannelse, forskning og kirke forinden 2. behandlingen i landstinget.

Punkt 71:

Forslag til landstingsbeslutning om, at Landsstyret pålægges at oprette en uddannelse til bygdetekniker, specielt målrettet mod folk med ringe skolebaggrund.

(Landstingsmedlem Esmar Bergstrøm, Løsgænger)

(1. behandling)

Som begrundelse for forslaget anførte **forslagsstilleren**, at man tit oplever man, at befolkningen i bygderne mangler viden om ret basale forhold omkring bygdens tekniske anlæg og infrastruktur. Man kunne afhjælpe situationen ved at oprette en praktisk orienteret uddannelse, hvor man målrettet reducerer den teoretiske ballast til et minimum. Forslagsstilleren vurderer, at det på sigt vil spare samfundet for mange penge. Det vil ikke altid være nødvendigt at sende håndværkere ud til bygderne og de små byer, hvilket kan vise sig både dyrt og besværligt.

I landsstyrets besvarelse fremhævede **Landsstyremedlem for Erhverv, Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelse Siverth K. Heilmann**, at der findes forskellige kursustilbud, som er direkte målrettet befolkningen i bygderne. Disse udbydes både af Bygge- og Anlægsskolen i Sisimiut samt Jern- og Metalskolen i Nuuk. Disse kursustilbud svarer i realiteten til hvad forslagsstilleren efterspørger i sit forslag om praktisk orienteret

uddannelse uden det helt store teoretiske indhold. Med andre ord er disse kurser målrettede mod folk med kortere skolegang. Landsstyret er af den opfattelse, at de eksisterende muligheder i Bygge- og Anlægsskolen samt Jern- og Metalskolen opfylder de behov, der er i bygderne. Både Jern og Metalskolen og Bygge og Anlægsskolen har frarådet oprettelse af en ny og selvstændig uddannelse som bygdetekniker, idet der i forvejen begge steder allerede eksisterer kursustilbud der kan sammensættes efter bygdernes behov. Landsstyret indstillede, at beslutningsforslaget ikke imødekommes.

Der var blandt partierne overvejende tilslutning til landsstyrets besvarelse og efter indstilling fra et flertal blev forslaget forkastet ved 1. behandlingen og overgår herefter til 2. behandling i den foreliggende form.

Punkt 140:

Forslag til Landstingsbeslutning om at pålægge Landsstyret til at arbejde for at kræftpatienter, der ikke længere kan behandles, fremover kan blive henvist til eksperimentel behandling i Danmark, og at sundhedsvæsenet i den forbindelse skal tilbyde at betale for rejse, ophold og kostudgifterne.

(Atassuts landstingsmedlemmer: Augusta Salling, Ellen Christoffersen, Kristian Jeremiassen, Thomas Kristensen og Godmand Rasmussen)

(1. behandling)

Som begrundelse for forslaget anførte **forslagsstillerne**, at den del af befolkningen der er ramt af kræft og som ikke længere kan behandles af det grønlandske sundhedsvæsen bør have mulighed for at kunne blive tilbudt eksperimentel behandling i Danmark.

Forslagsstillerne fremhævede, at Sundhedsministeriet har vedtaget at eksperimentel kræftbehandling skal være et gratis tilbud i Danmark.

I landsstyrets besvarelse fremhævede **Landsstyremedlem for Sundhed og Miljø Agathe Fontain**, at der efter retningslinierne i Visitationsnævnet ikke kan henvises til eksperimentel behandling, da der ikke foreligger en gennemtestet og veldokumenteret virkning af den pågældende behandling. Landsstyremedlemmet udtalte, at selv om den eksperimentelle behandling er gratis vil der fortsat være store udgifter for sundhedsvæsenet, og oven i købet til en behandling, hvor man ikke ved, om den virker eller ej. Der findes ikke tal for, hvor mange patienter, der årligt kunne komme i betragtning til eksperimentel kræftbehandling. Samlet er det umiddelbart forventningen, at indførelse af eksperimentel kræftbehandling årligt vil koste sundhedsvæsenet mellem 3.822.000 kr. og 5.586.000 kr. Dette er en betydelig merudgift for sundhedsvæsenet for et behandlingstilbud, der for ca. halvdelen af patienternes vedkommende ikke er et reelt behandlingstilbud, da de modtager uvirksom medicin. Den anden halvdel modtager medicin, der måske virker, men i nogle tilfælde faktisk er direkte skadelig. Landsstyret tog ikke stilling for eller imod til det fremsatte forslag, men indstillede, at forslaget sendes til behandling i Sundhedsudvalget forinden 2. behandlingen.

Blandt de politiske partier hæftede man sig ved, at forslaget rummer en række uafklarede spørgsmål. Samtlige partier støttede, at forslaget henvises til behandling i landstingets sundhedsudvalg forinden 2. behandlingen i landstinget.

Punkt 136:

Beslutningsforslag om Landsstyret pålægges at udarbejde et regelsæt der skal sikre at det offentlige betaler for alle udgifter ved hjemtransport af pårørende, der er afgået ved døden enten under deres ophold i sundhedsvæsenet her i vort land eller i Rigshospitalet.

(Landstingsmedlem Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqatigiit)

(1. behandling)

Som begrundelse for forslaget anførte **forslagsstilleren**, at det grønlandske sundhedsvæsen ikke yder fuld dækning af hjemtransport af patienter, der ved ophold på et hospital i Danmark er afgået ved døden samt at dette er en uønsket belastning af familien til de afdøde patienter.

I landsstyrets besvarelse nævnte **Landsstyremedlem for Sundhed og Miljø Agathe Fontain**, at efter de nugældende regler giver sundhedsvæsenet et tilskud til kiste-transporten, der svarer til prisen på en almindelig enkeltbillet til afdødes hjemsted. Har transporten været meget dyr, har nogle kommuner enten ydet de pårørende et lån med tilbagebetalingspligt eller betalt restbeløbet ud fra en trangsvurdering. Denne ordning har medført, at borgerne i bygderne selv har transporteret deres afdøde pårørende hjem til bygden. Denne transport kan foregå i en almindelig kiste.

Under behandlingen af forordningsforslag om hjælp fra det offentlige på i 2006 har Landstinget drøftet, hvorvidt det offentlige skal betale for kistetransport, når der foreligger trang. Det blev vedtaget, at det offentlige ikke skal betale for kistetransport. Forordningen træder i kraft den 1. april 2007. Herefter er borgerne afskåret fra at få hjælp til kistetransport fra kommunerne. Landsstyremedlemmet udtrykte forståelse for at det er en økonomisk belastning for de efterladte, når afdøde skal transporteres over lange afstande, men Landsstyret mener ikke, at Grønlands Hjemmestyre skal betale for kistetransport af afdøde patienter. Landsstyret vurderer, at landstinget med vedtagelsen af forordning om hjælp fra det offentlige har givet udtryk for, at det offentlige ikke skal afholde udgifter i forbindelse med kistetransport, hverken til borgere, der afgår ved døden, mens de er i sundhedsvæsenets varetægt, eller hvis borgere afgår ved døden udenfor deres hjemsted.

Landsstyret kunne ikke tilslutte sig det fremsatte forslag.

Blandt de politiske partier hæftede flertallet sig ved, at forslaget rummer en række uafklarede spørgsmål. Flertallet støttede, at forslaget henvises til behandling i landstingets sundhedsudvalg forinden 2. behandlingen i landstinget.

Med venlig hilsen

Søren Hald Møller

Kopi pr. e-mail: Folketinget

Kongehuset, Kabinetssekretariatet

Samtlige ministerier

Rigsombudsmanden på Færøerne